

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษานับเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ ประเทศใดมีประชากรที่ได้รับ การศึกษาสูง ประเทศนั้นมักจะประสบผลสำเร็จในการพัฒนาทุกด้านทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การศึกษาและวัฒนธรรม ดังนั้นการพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องพัฒนาคน โดยใช้กระบวนการทาง การศึกษาช่วยพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคลให้ เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพ ทำให้การพัฒนาประเทศเป็นไปด้วยความราบรื่น เกิดผลที่แน่นอน รวดเร็ว ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าการศึกษานำไปสู่การพัฒนามนุษย์ ซึ่งเป็น ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ และประเทศจะเจริญก้าวหน้าได้นั้นประชาชนในประเทศต้อง ได้รับการพัฒนาทางการศึกษา ดังนั้นการจัดการศึกษา จึงจำเป็นต้องจัดให้สอดคล้องกับสภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสอดคล้องกับวิถีชีวิตที่แท้จริงของชุมชนและสังคมนั้นๆ เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาประเทศ (เอกวิทย์ ณ ถลาง, 2540 : 206)

การจัดการศึกษาที่ผ่านมาในอดีตเป็นการจัดการศึกษาที่เน้นภาพรวมของประเทศ โดยที่ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้เกี่ยวกับสภาพชุมชนและสังคมของตนเองน้อย ทำให้ขาดความรู้ ความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อชุมชนและสังคมที่ตนอาศัยอยู่ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 3) กล่าวไว้ว่า การกำหนดหลักสูตรจากส่วนกลางไม่สามารถสะท้อนสภาพความต้องการที่แท้จริงของ สถานศึกษาและท้องถิ่น ซึ่งจากปัญหาดังกล่าวนี้ทำให้หน่วยงานของรัฐบาลที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของชาติ ได้เข้ามาดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใหม่ เพื่อให้มีความ เหมาะสมกับกาลสมัย เพราะหลักสูตรนั้นถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา ดังจะเห็นได้จาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 27 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ, 2545 : 15) กำหนดไว้ว่า ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อและให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำ สารของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้ชุมชนเข้ามามี บทบาทในการจัดการศึกษา การบริหารการจัดการหลักสูตร การเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวข้อง

กับท้องถิ่นของตน หลักสูตรเฉพาะของแต่ละท้องถิ่นจึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษามากขึ้น และให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในท้องถิ่นของตนเอง อันจะนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องราวที่สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตที่แท้จริงในท้องถิ่นหรือชุมชนของตนเองเพื่อให้เกิดความรัก ความภูมิใจในท้องถิ่นที่ตนอาศัย และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน (หน่วยศึกษานิเทศก์. 2542, อ้างถึงในอุดม เขยทวิงศ์. 2545 : 5)

จากการที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางสำหรับเป็นแนวทางให้สถานศึกษาสามารถออกแบบจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องตามกรอบของหลักสูตร พัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ เหมาะสมกับ โรงเรียนและชุมชน โดยจัดการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการ และเกิดทักษะทางสังคม จากบริบทดังกล่าวสถานศึกษาจึงมีหน้าที่ที่จะจัดหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้แก่ผู้เรียน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในให้สูงขึ้น ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักในชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น ที่ตนอาศัย เกิดทักษะทางสังคม และมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่นที่ตนอาศัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขมนตรี เขต 1 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาหนึ่งที่ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษา ซึ่งเป็นหลักสูตรที่สร้างขึ้นจากสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนหรือสร้างจากหลักสูตรแกนกลางที่ปรับให้เข้ากับสภาพชีวิตจริงของผู้เรียนตามท้องถิ่นต่างๆ หรือสร้างจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่มีผลกระทบต่อผู้เรียน หลักสูตรท้องถิ่นจะสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นนั้น ๆ เน้นการเรียนรู้ชีวิตของตนเองปรับตนเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการ การใช้เทคโนโลยี และข่าวสารข้อมูลในการเรียนรู้ต่าง ๆ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ตามสภาพชีวิตจริงของตนเองสามารถนำเอาความรู้ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพ พัฒนาเศรษฐกิจและท้องถิ่นได้ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขมนตรี เขต 1 ได้กำหนดกรอบหลักสูตรเพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นกรอบสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงทั้งเศรษฐกิจและสังคมเป็นไปตามความต้องการของชุมชนท้องถิ่น โดยกำหนดขอบข่ายกรอบหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ดังนี้

1. สภาพปัญหาในชุมชน และสังคม
2. ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น
3. ประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่น

4. สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศของท้องถิ่น
5. สภาพเศรษฐกิจและสังคม
6. ภูมิปัญญาของแต่ละท้องถิ่น
7. แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น
8. บุคคลสำคัญในท้องถิ่น

ทั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการรวบรวมแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ เข้าร่วมกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของจังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ผลกระทบของเหตุการณ์ปัจจุบันที่เกิดขึ้นในบ้านเมืองที่มีต่อวิถีชีวิตของชาวบุรีรัมย์ ตลอดจนระบุความสำคัญของจังหวัดบุรีรัมย์ที่มีต่อประเทศไทย นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดทำรายงานเกี่ยวกับจังหวัดบุรีรัมย์ได้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. 2551 : 2-6)

ตำบลละลวด อำเภอขามเฒ่า จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นตำบลที่มีความสำคัญและมีประวัติความเป็นมายาวนาน บ่งบอกถึงความเจริญรุ่งเรือง จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้แสดงให้เห็นว่า ตำบลละลวดเป็นชื่อที่ตั้งขึ้นตามชื่อของต้นไม้ ที่เรียกตามภาษาท้องถิ่นว่า ต้นละลวด หรือชื่อที่รู้จักกันทั่วไปว่า “ต้นทองหลาง” การก่อตั้งชุมชนตำบลละลวดมีประวัติเล่ากันว่า ในสมัยโบราณได้มีประชาชนอพยพมาจากบ้านละลู่ กำปงทม ประเทศกัมพูชาเพื่อหนีกองทัพของชาวเขมร โดยมีประชาชนอพยพมาจำนวน 7 คน เป็นชาย 3 คน หญิง 4 คน โดยมีนายสุนและนายสัง มีภรรยาคนละ 1 คน ส่วนนายเสียงมีภรรยา 2 คน และมีลูกหลานสืบสกุล ถิ่นนี้จากการศึกษาค้นคว้า จึงมีนามสกุลที่พออนุโลมได้ว่าสืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษคือนามสกุลหลงละลวด และนามสกุลเสอมนันต์ ซึ่งจดทะเบียนเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2458 ที่ศาลากลางจังหวัดบุรีรัมย์ และในการอพยพมานี้ก็ได้มาตั้งถิ่นฐานอยู่ทางทิศตะวันตกของลำน้ำมาศ และได้ตั้งชื่อหมู่บ้านว่า บ้านละลวด เพราะว่ามีต้นละลวดขึ้นอยู่ตามริมฝั่งน้ำ และสะดวกในการทำมาหากิน โดยประชาชนกลุ่มนี้ได้มาประกอบอาชีพทำนาทำไร่ ทำสวน และเลี้ยงสัตว์จนถึงปัจจุบัน (นภพิลาป เสอมนันต์. สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2552)

ตำบลละลวดยังมีสถานที่สำคัญและทรงคุณค่ามากมายอีก เช่น แหล่งชุมชนโบราณหนองบ่อ ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ลำน้ำมาศ แหล่งเรียนรู้ถ้ำปูน แหล่งเรียนรู้ฝายหมวดหมู ซึ่งเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ทางด้านพืชพรรณไม้ต่างๆ ของตำบลละลวด อาชีพสำคัญของคนในตำบลละลวด คือ เกษตรกรรม ลูกจ้างโรงงานอุตสาหกรรม (บริษัทยูนิยีนซูส์) สินค้าส่งออกที่ทำรายได้ให้แก่คนในตำบลละลวด ได้แก่ ผลผลิตทางการเกษตร ที่ทางหน่วยงานของรัฐบาลได้ส่งเสริมให้กับประชาชนในแถบนี้ เช่น มะพร้าวน้ำหอม ส้มโอ มะม่วงน้ำดอกไม้

และยังมีการปลูกพืชผักสวนครัวเอาไว้เลี้ยงชีพ และนำมาจำหน่ายอีกหลายชนิด เนื่องจากพื้นที่ของ ตำบลละลวดมีแม่น้ำลำมาศไหลผ่าน จึงเหมาะแก่การทำเกษตร แต่ในปัจจุบันมีการประกอบ อาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการทำรองเท้า อุตสาหกรรมสิ่ง ทอ เป็นต้น จากสภาพกาลดังกล่าวจึงมีผลทำให้สังคมของคนในตำบลละลวดจากสังคมที่เคยทำ การเกษตรต้องกลายมาเป็นสังคมเมืองเล็กๆเกิดขึ้น ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่เริ่มลดน้อยลง ประชาชนหลงลืมวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม ไม่เห็นคุณค่าของสิ่งที่มีอยู่ ประกอบกับประชากรบางส่วนมิใช่ประชากรในตำบลละลวด แต่เป็นประชากรที่อพยพย้ายถิ่นฐาน เข้ามาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม และตั้งหลักแหล่งในตำบลละลวด จึงไม่มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความเป็นมาของตำบลละลวด ทำให้ไม่สามารถให้ความรู้ ในส่วนที่เกี่ยวกับท้องถิ่น ตำบลละลวดแก่นักเรียนได้ ส่งผลให้การเรียนการสอนในเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่นและชุมชนไม่ ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร นักเรียนมีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับท้องถิ่นและชุมชนค่อนข้างต่ำ ไม่รู้ถึง ความสำคัญของโบราณสถาน โบราณวัตถุ และขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่น อาจทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อตำบลละลวด ดังนั้นการปลูกฝัง กระตุ้นให้เยาวชนในท้องถิ่นได้เห็น คุณค่า และตระหนักถึงปัญหาต่างๆ เหล่านี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา (สมัย สุทธิธรรม, 2542 : 5-17)

การจัดการเรียนการสอนให้แก่กลุ่มผู้เรียนที่มีปัจจัยพื้นฐานต่างกันนั้นควรจะใช้หลักสูตร แกนกลางเพียงอย่างเดียวจึงไม่เหมาะสมเพราะหลักสูตรแกนกลางได้รับการพัฒนาขึ้นจาก หน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาอยู่ในส่วนกลางจึงเป็นหลักสูตรที่เหมาะสม สำหรับนำมาใช้ในระดัวกว้างไม่เจาะจงเฉพาะกลุ่มผู้เรียนในภูมิภาคหรือพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ดังนั้น การมีเฉพาะหลักสูตรกลางเพียงอย่างเดียว จึงไม่อาจจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและ มาตรฐานตามที่รัฐกำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติรวมทั้งไม่ตอบสนองต่อความต้องการ ของแต่ละท้องถิ่นและภูมิภาคได้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดหลักการข้อหนึ่งไว้ว่าการให้การศึกษาเด็กนั้นต้องคำนึงถึงวิถีชีวิตของเด็กตามบริบท ของชุมชนสังคมและวัฒนธรรมไทย ซึ่งสอดคล้องกับจุดเน้นของหลักสูตรที่ว่าส่งเสริม ให้ท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้มีความเหมาะสมกับสภาพความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรขึ้นมา ใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยให้โรงเรียนในแต่ละท้องถิ่นพัฒนา หลักสูตรสื่อการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นของตนตามความเหมาะสมการจัดการ เรียนการสอนแบบนี้มุ่งให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับชีวิตอาชีพเศรษฐกิจและสังคม ของท้องถิ่น โดยนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นทั้งที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรที่มนุษย์

สร้างขึ้นมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่แท้จริง (กรมวิชาการ. 2540 : 6-7)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ความเข้าใจในส่วนที่เกี่ยวกับท้องถิ่น และชุมชน ให้เต็มขีดความสามารถตอบสนองเจตนารมณ์ของการศึกษาในปัจจุบันที่ต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับตนเองและผู้อื่นที่อยู่รอบข้าง ตลอดจนสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นที่อยู่อาศัย สามารถปฏิบัติตามวัฒนธรรมของท้องถิ่น มีความรับผิดชอบ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียน และมีความสามารถในการนำเสนอข้อมูล ตลอดจนสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น อันจะนำไปสู่ความรักและความภาคภูมิใจ ตลอดจนเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นให้ดำรงอยู่สืบต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลาดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลาด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียน
3. ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลาด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่า 0.50
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลาด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลาด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพ
2. ผู้เรียนได้เรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลาดทำให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวของตำบลละลาดมากขึ้น เกิดความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นที่ตนอาศัย และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน
3. เป็นแนวทางสำหรับครูในการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
4. เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นสำหรับผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา และครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดละลาด อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน จำนวน 2 ห้อง รวมทั้งสิ้น 58 คน ซึ่งจัดนักเรียนในแต่ละห้อง กระจายความสามารถทางการเรียน

1.2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนวัดละลาด ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง ตำบลละลวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ประสิทธิภาพของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง ตำบลละลวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งก่อนและหลังเรียน

2.2.3 ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.2.4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องตำบลละลวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. เวลาที่ใช้ในการดำเนินวิจัย

ระยะเวลาของการวิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ใช้เวลา จำนวน 12 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

4. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ขอบเขตของเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เนื้อหาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง ตำบลละลวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวน 6 เรื่องดังนี้

เรื่องที่ 1 ประวัติและสถานที่สำคัญของตำบลละลวด

เรื่องที่ 2 สภาพทั่วไปของตำบลละลวด

เรื่องที่ 3 ถ้ำน้ำมาศ

เรื่องที่ 4 ฝ่ายหมวดหมู

เรื่องที่ 5 ถ้ำปูน

เรื่องที่ 6 ป่าโคกพะไล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวด หมายถึง สารการเรียนรู้ท้องถิ่นที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอนของครูหรือประกอบการเรียนของนักเรียนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนดโดยปรับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551 เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชนตำบลละวาด

2. ประสิทธิภาพของหลักสูตร หมายถึง อัตราส่วนระหว่างประสิทธิภาพของ กระบวนการกับประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1/E_2) = 80/80มีความหมายดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการทำกิจกรรม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนระหว่างเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไปเป็นประสิทธิภาพ ของกระบวนการ (E_1)

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการทำ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไปเป็นประสิทธิภาพของ ผลลัพธ์ (E_2)

3. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ตัวเลขที่แสดงความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน โดยการเปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากคะแนนทดสอบก่อนเรียนด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละวาด กับคะแนนที่ได้จากการทดสอบและคะแนนเต็มหรือคะแนนสูงสุดกับคะแนน ที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่เรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละวาด สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

5. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การนำเนื้อหาของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบล ละวาด มาสร้างเป็นแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ อุปกรณ์การสอนและการวัดผล ประเมินผล จำนวน 12 แผน

6. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละวาด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งประเมิน ความพึงพอใจโดยการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องตำบลละวาดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

7. นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนวัดละวาด อำเภอขามนิ่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุขิรัมย์ เขต 1 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 58 คน